
Plac Starynkiewicza Sokratesa

Dzielnice: Ochota

Osiedla: Filtry

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od zagranicznych postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1893

Opis

Sokrat Iwanowicz Starynkiewicz (1820-1902) - generał rosyjski, p.o. prezydenta Warszawy od 18 XI 1875 do 6 X 1892 (dziewiętnasty w dziejach miasta). Pochodził z Taganrogu, przez 27 lat służył w wojsku carskim, w 1863 roku - w randze generał-majora - został przeniesiony do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Do stolicy przybył w 1875 roku, mając za sobą spore doświadczenie w zarządzaniu (był m.in. gubernatorem w Chersoniu a także szefem kancelarii gubernatora Pawła Kotzeube). Za swojej kadencji przyłączył do miasta cmentarz Powązkowski a także Żydowski, fragmenty Woli, Nowej Pragi, Szmulowizny, Targówka i Kamionka, doprowadził do budowy ogólnomiejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego ze stacją filtrów na Koszykach i stacją pomp na Czerniakowie, otworzył gazownię na Woli, rozbudował sieć komunikacji miejskiej do 7 linii tramwajów konnych, wprowadził telefonizację miasta, zmodernizował oświetlenie uliczne, doprowadził do ponad dwukrotnego wzrostu dochodów miasta. W 1884 roku wydał dekret, na mocy którego powstał Cmentarz Bródziński, a pięć lat później podobny w sprawie Parku Ujazdowskiego. Wprowadził brukowanie ulic, zreformował działalność targowisk miejskich, przystępując do budowy hal targowych (choćby Hala na Koszykach), rozpoczął regulację Wisły, przeprowadził renowację Kolumny Zygmunta III Wazy a także dokonał dwukrotnego spisu ludności. Po przejściu na emeryturę pozostał w Warszawie, mieszkając w domu przy ul. Rysiej 5. Zmarł w stolicy.

Spoczywa:

Cmentarz Prawosławny na Woli.

Ciekawostki

W XVIII w. stała tu szubienica, na której wykonywano wyroki: w 1833 stracono tu Artura Zawiszę. W 1842 przebiegała tędy ul. Żelazna, ale w 1893 wytyczono tu plac. W 1927 przez plac przebiegły tory kolejki EKD.

Stan obecny:

Nr 1\3: Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii WUM. Historia I Kliniki Położnictwa i Ginekologii związana jest bezpośrednio z historią Uniwersytetu Warszawskiego. W 1915 roku, po zatwierdzeniu przez władze niemieckie statutu Uniwersytetu, grono wybitnych polskich profesorów rozpoczęło działania związane z reaktywowaniem wyższej uczelni medycznej w Warszawie i tworzeniem klinik Wydziału Lekarskiego. W 1920 roku na stanowisko kierownika Kliniki Położnictwa i Chorób Kobięcych wybrano profesora Adama Ferdynanda Czyżewicza. Dzięki staraniom i niezwykłemu zaangażowaniu profesora w budynku przy placu Starynkiewicza 3 przeprowadzono prace umożliwiające otwarcie Kliniki Położniczo-Ginekologicznej. Oficjalne otwarcie nastąpiło 14 stycznia 1921 roku. Wprawdzie pracę naukową i dydaktyczną można było już rozpocząć, jednak remont i adaptacja pomieszczeń dla potrzeb ginekologii i położnictwa trwały do końca 1921 roku. W kolejnych latach nastąpił dalszy rozwój Kliniki. Uruchomiono Pracownię Biologiczną, Pracownię Histopatologiczną, Oddział Radioterapii oraz Oddział Leczenia Fizykalnego. Prowadzono aktywną działalność naukową. Programowe tematy związane były z położnictwem, chorobami infekcyjnymi, opracowywano nowe techniki operacyjne. Klinika była głównym ośrodkiem kształcenia studentów. Lata wojny, to szczególnie okres w życiu Kliniki. We wrześniu 1939 roku przejęła cały ciężar pracy "położniczej" stolicy. Odbywało się tu około 30 porodów dziennie. Nie zaprzestała swojej działalności również w trudnym w okresie okupacji. Oprócz działalności usługowej prowadzono tajne nauczanie studentów. W sierpniu 1944 roku Klinika została ewakuowana. Część sprzętu oraz dokumentację wywieziono i zabezpieczono. Powstanie Warszawskie i okres do czerwca 1945 roku to trudny czas rozstania personelu kliniki z jej gmachem. Po wojnie, wraz z powrotem profesora Czyżewicza i asystentów ponownie wznowiła swoją działalność. Początkowo, ze względu na remont przedwojennego budynku mieściła się w VIII pawilonie Szpitala Dzieciątka Jezus. 19.09.1946 roku wróciła do własnego budynku przy placu Starynkiewicza.

Do 1950 roku była jedyną kliniką uniwersytecką w Warszawie kształcąca studentów. Pracowało w jej gmachu wiele wybitnych postaci polskiej ginekologii i położnictwa. Kierownikami Kliniki byli: prof. Adam Ferdynand Czyżewicz (1921-1958), prof. Tadeusz Bulski (1958-1966), prof. Małgorzata Serini-Bulska (1966 -1973), prof. Zbigniew Sternadel (1973-1991). W latach 1991-2004 kierownikiem Kliniki był prof. Longin Marianowski. Od września 2004 roku kierownikiem Kliniki jest prof. Leszek Bablok (ze strony internetowej kliniki).

Nr 5: Siedziba dyrekcji Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów. Budynek zaczął powstawać wg proj. Stefana Szyllera, ale w trakcie budowy zawalił się, zabijając kilka osób. Śledztwo wykazało winę firmy, ale Szyllera odsunięto od prac, przez co architekt doznał wylewu i zmarł. Po 1930 budynek dokończył Romuald Miller.

Kamień przyjaźni Polsko-Jugosłowiańskiej. Stanął na pamiątkę jugosłowiańskich junaków pracujących przy odbudowie Warszawy.

Nr 7: Dom Turystyczny. Powstał w 1938 z inicjatywy Zarządu m.st. Warszawy.

Data nadania nazwy: 1893.01.01
